

F-23a.

k> kan e.g z.

E mao fãrtelja dekke litt om den vãssingjen, ja nabne, å kar eg e kãnnen ifrao. Ja, eg ha vã te Nãrge, men e va kje fõdde dar eg, men han far å ^omour dai vã i Nãrge, dai vã fõdd i Nãrge, dai ~~va~~ vã Vãssingga bace tou. Å han far han va kãnne tao ain går so dai kadla Hosaos å ho mour va kãnne tao ain ~~går~~ går dai kadla Bergsta~~t~~. Å so i aten hundra å sjæo å fõrti blai dai laie tao Nãrge å so fækk dai ~~seg~~ ^{et} sje^{et} å so ~~vilde~~ vilde dai raise te Amerika. Å so jorde dai seg fãr~~lige~~ å pakka opp å ~~so~~ raiste dai te Bãrgen å dar fækk dai se baot å so raiste dai darifrao å te Kvebækk å ifra Kvebækk å te Milwãki. Å so raiste dai ifrao Milwãki te ain plass sã haitte Spring ~~Rik~~ Præri. Å dar ~~dakxax~~ touk an far sãg landd, hundre å tjue akker å bygde ~~se~~ hus, å dar va dæ æg vart ~~fãddaxfãidd~~ fõddu. Han far sitt nabn va Gotskalk Pedersen Hosås å mitt nabn vart no Johannes Pedersen Hosås. Å eg ha bott pao ~~dak~~ ~~kaxx~~ dan farmen i omtrint sytti år. Å so ha eg raist darifrao te Madisen, Weskansen, å dar ha eg bott ^unou ~~ixxx~~ en fjourten år.

E mao fãrtelja litt om naor e levde pao farmen.

F-23a.

Å e lika te driva -- han tjøpte se no hesta dao, å e lika te driva dai, so kunde
e ~~jaxada~~ jera da bere elde hann, men han arbaidde han åg haile kiaz tia så lanje
så han va go te å han blai to å åtteti år å nie måna gammal. Å mour mi hou blai
tre å sytti år gammel. Dai ka begge døde pao farmen so dai tjøpte nær dai kån te
Amerika. ~~gammal~~ ^{rago}

F-23b.

F-23b

Ja, eg vilde færtelja om dan ti e va en fem seks ~~ix~~ aor gammadl
ain
Dao hadde an far áksa á sa tjáire an kvaite te Sárprári, da va ain by en táll mil
darifrao. Á so mátte han ve oppe tile om márgen, klákko tre, á laga se te raise
á e skule fao ve me, væje dao so da
me kvaitelasse, á da va kje slike ~~vaxxixaxsfoxdx~~ e no. Da va væje, da va, dai
jenge her áá der kringgom ittesám jora va høkt á so da ~~intkje~~ va ~~kixx~~ ^{fy} blæutt.
Men so kám me te ain plass sa va gansje blæot á dar sákk julæ ne uppunde akslingane
pá vågne á ~~ix~~ mátte me tao á eg baska á jekk^{ti} lans á han far han touk ain sakk pá
ryddjen me kvaite á bar, á sa læut han halda pao te han hadde bære maie elde halvæ
lasse tao á so va áksane go te bejynna te ~~hæra pao~~ ^{upor me væje} ~~hæra~~ ^{hæm} ~~hæra~~ ^{botum} ~~hæra~~ ^{dar} ~~hæra~~ ^{dao}
á so raiste me te Sárprári á da me kám ni dar dao va klákko tie á dao va dar ~~yxax~~
so skulde aolæssast
øve tjue lass føre áss/før elde me kunde slæppa te. Jæo, endele kám ~~dao~~ ^{no} ~~den~~ ^{den} ~~tia~~ ^{og}
dao at me fækk aolæssa. Á dao me hadde aolæssst so va da te á je áksane vattn á
þrlite hái á so skulde me ág ha áss náke ^k mat. Han far hadde gláimt á tekje nista
me dan márgom. Á so raiste me ⁱⁿⁿ ~~inn~~ pao ain plass, dai kadla da sallonn, dar va kje noko
hotell sa me visste om dan kxi ti. Á so skulde me áss mat á so sporde han far, ~~ka~~
"Har du ~~kæ~~ herring," sa n. "Herring? ~~kixkx~~" "Ja, ráikt herring" Ja, ~~ká~~ so sette
an tou ráitjeherringga, ráitjesilda, silda værte da, á so ^(fæle me) ai fan saks
^(adv.) krakar. Ja sa skulde me te á æta. Men dætta va ^(adv.) turt. Dai
hadde kji kaffi. Ja, so vilde me ha vattn. Nai, dai ha kji vattn, sa han salon-
mann. Men han hadde øl. Ja, so skulde han fao ait glas øl dao, á so kám han mæ
ait glas øl á sette pao boure á so va ~~da~~ dan krækaren so turre á so la eg te á
stakla burti ~~øq~~ mæ krækaren, fy dao jekk da bere. Á so hadde me æte á druttje
á da kásta ~~ød~~ ^{fy} ~~ød~~ ^{áss} ~~ød~~ ^{baoe}. Da va dan turen te byen. So skulde karane
xi haimattu á ~~sax~~ me tkjáirde á solæ jekk ne á myrkt vart ^{da} ~~fy~~ ^{fy} ~~fy~~ ^{at} me kám haimatte ^u.
Dao hadde e være me te Sárprári.

F-23c.

E maó fártelja om ain nabo so e hadde dan ti e lóvde pao Springpræri, dan ti e va pao farmen, so va en gammal ? norske her á han hadde ain brour ~~sóxx~~ ^{an} so kám te somma tie i besøk. Á So kám han te han á detta va um summaren i julai maone. Á her blai an sjuk den mann á so dþe an á so va da ain kveld, saint ain kveld, ~~klákka~~ klákken va itte tie, denne bror hans kám bort te meg á banka på ~~dþræ~~, á so kám an inn, da va kje attlest, á so ropte an, "Jan, æ du--sáva du, ~~sþxxxu~~ sþve du, Djan?" "Dþþm," sa eg, "ja eg sþv." "Ja ve du væ snild á vakna á kámma burt á jælpa mæ te á vaska han Aijel, brour min, nou e an dþ." "Á, e an da," sa æg. "Ja, e faor vel da," sa eg, á e balte á i halle ~~pómn~~ so ha eg ^{meg} opp á totte e ~~sao~~ sþþtri alle stamme á so raiste æg á fylde an burt. Á naor me kám burt dar, so va da ain store, tongge kar, á den ~~brour~~ brour ans han va kje nok ^þ viare te kar, á so syntes e da va mæsta hart arbai ~~te~~ fy áss te á fiksa han opp dar á vaska an á kle an, á så sa eg, "du faor raisa burt te naboen her, á fao^kan me." Da va ain ságnung, han skulde raise burt te an, "á eg æ sikker pao du faor an me." Ja, han raiste, men her lai da so at eg tok te ~~te~~ venta á myrt va dar i huse. Dar va berre ait lite talgaljos so sto burti ai kro á her laog den dþe mann burte i sænje á bæst da va so four da ait ljous fárbi glase, á so va dþræ ^þ ápe á bæst da var so four da ait ljous fárbi dþræ, á so best da va so læt da i gamlinjen, ^{da læt} omtrint ~~æ~~ sánn so: Aooo. Sþ bles ^[dþræ?] att á te mæddare vart e á haore bynte te raise seg á ^{so} sto ~~æ~~ opp m. ~~æ~~ áinena. pao meg á eg ~~stax~~ sat pao naole á her kám ikje han att, ^{ensjont} ~~de læt~~ han va kje ao mair eld ain time á ain halv á e totte han hadde vo að ait aor. Jæo, ~~kax~~ endele kám kx an, á so naor me skulde--han hadde fenje ^þ den naboen me dar, han skulde jælpa áss. Á naor me skulde te á kle pao an, ^{tjolen-} lik-tjolen so dai kaëla da, so va an fár ~~kxi~~ liten. Fy han hadde hatt ai ~~kaxaxxax~~ kána, á so hadde dai laga te tou lik-kjortka, ai át hinne á ai át han, men so ~~zá~~ naor ho dþe fyst ho, so hadde dai træft te tekje tjollen hans á hatt pao hinne, á so va hinna tjole atte, á han va so liten á so kunde me kje fao an pao. Jæo, dao va ræoæ dyra. Jæo, so hukste me pao da da va ain skráddar ikkje langt darifrao. Á so va dar ain so sprang burt te

han, å lai um ai par tima so kãm an att. Å so hadde an me se tãll jard me lærret,
å sjera, å naole, å ~~ain hail brãte me~~ ~~ai~~ adle ting. Å so han te å
mærkje, å te å fitte. Ja, da tok ikkje lenge før me fekk kjoulen pao an, å naor
me hadde fenje kjoulen pao an, so sprikte føttenc hans so ut, å so sa eg at detta
gaor ikkje an, ^{fy} skam an ligga so å sprika so i kista me læggane i likkjisto so faor
me an ikkje ne-i. Å so tok ei ait tåg ^{gje} fann dar burt å so batt e føttena ihop
pao an, so ~~at han~~ ^{hans skuve} bare å leddja ne-i. Ja, so ~~da~~ ^{naor} me hadde no jort da, so va an
ferig te inspekseren. So snakte me om dao ka dag han skulde begravast. Ja so vart
da bestemt. Å so va dar ain snekkar so levde i nærhait dar, å so hadde eg noke
bour, å so va eg no halve snekkar eg åg ^{sãm ain} ~~mao~~ ^{mao}. Å ^{so} me te å hõvla å saga å banka å setja
ihop ~~ta~~ ~~ta~~ tjisto å so tok me tjisto pao åkslæ, da va kje mair ell ai mil
darifrao, å so bar me tjisto burt, eg å snekkaren, å la an ne-i å so hadde ~~an~~
[ain goe sut] å so kãmefãltje å sku ^{de} fylja te begravelsen, ^{na ar} Ja, so hadde me ai
gammal vågn ~~sa~~ dar so ~~---~~ -- han hørte ~~te~~ te nåke mainighait denne mann so
døe å so va da ikje rao ~~ta~~ å fao nåken prest, ~~ta~~ vait du, te å kãmme å halda nåken
tale elde saia nåke, å so totte me da me atte me burde
synja ain salme før me sette an ut. Ja, me fann fatt i salmebok ^{skulle} å so va dar ain
dansje so trudde han ~~sk~~ leda sanggen. Ja, so prøvde hann. Nai, detta jekk itkje.
Å so skulde me stemma opp flaire. Ja, endele fekk me ait vers ijno. Å so va me
ferdige. Å so raiste me pao gravplassen å grouv an ne å dar va kje sakt mandje
our dar dao før elde ittepau. ^{So} ~~ta~~ ~~ta~~ spoure ~~den~~ sågninjen såm va me å
fiksa ta an opp, "Touk du tãge tao," sa n. "Nai," sa eg. "Kafår jorde du ikje da,"
sa n. "Nai, e ville ikkje at han skulle haimatt før elde me," sa eg.
F-23d. Å so sa den sågninjen, ~~ta~~ , "Touk ~~ta~~ Å so touk du ikje tãge tao," sa n.
Å so raiste an baint ifrao me, å so raiste han att å snakte ~~ta~~ me nåke tao dai
våtigaste såm va no me dar i begravelsen, å sa atte, "Nai, sku du ha håirt slikt,"
sa n, "desse Væssane, dai e åvertroiske. Ta no atte han so e tkjif å dan høgste ~~ta~~
utao Væssane her pao Springpræri vilde ikje ta tãge tao att."

F-23d.

E lyte færtelja um noke so hende dar i nabolaja i gamle daga. Da va ain nabo dar so hadde ain san. Men den san hadde kje va haima. Han va ao, a men so kam han atte dao a so vilde han fao stagg ^{jao au ai ni} a han sa, "Du æ far min, # a eg vil ve haima jao deg." "Nai, du e tje san min," sa han. "Jao, da æ du," sa han. "Nai," sa Ja, so færtalde han naboane detta her ^{han} at haa vilde ^{atte} ikke testao ~~æ~~ han va far hans a so ~~vaiddaiaix~~ sa dai, "Me skil fiksa han me." A so drakk han, den mann her, ^{nt} ikke so lite. A so raiste an te ain by, Sånpræri, me ait las: ~~akk~~ lite lass me kvaite han raiste me, a so hadde an drukkje litt i byen, a da va saint han kam haimattu. So hadde dai stelt ~~va seg upp~~ tre tao nabokarane dar, guta, burte jao tjørtkja a so naor han kam forbi tjørtja so raiste dai ~~mkixx~~ ut i rade a tok a a helt hæsten has. A so hadde han klædd seg ut so at han saog likaso dan #onde, hin mann, a so hadde an tængg a klægraie a vilde ta n. A so saie han ~~da~~ atte no ska du testao atte du e far te han so saie han e san din, a viss du itje jer da, sa tak me a raise me deg levande nedjenom. A han vatt rædde, a sa atte, "Jao, jao, jao, jao," sa n, a sa bejnte an te a graota, "Eg æ alffar mytje far hans, ^{da e eg} eg, da," sa n, "a eg ska no ve skaple me han heratte,"

Exg

atte

ain

I gamle daga, den tie eg va ongge, ^{ain} atten-tyve år gammal, ^{so} brukte gutare ^{mytje} ~~u~~ te # raisa runt om kveldane a snakka me ~~jentax~~ jentena. A so va dar ain trusjyldige gut i nabolaja dar a so va dar ain ^{likains} ~~so~~ so eg nokolunde a so skulle me ta den karen me a raisa te jentena me an a fao en te a snakka me dai. A so raiste me, a so kam me inn, a dao hadde dai lakt seg nestan adle i huse dar. Men so hadde me no ass ~~æ~~ inn likavel, a so sette me ass ne der på noke stola a sette den karen e-guten burt te senje at han skulle snakka me jento, ho hadde træft te lakt seg. A so va dar ain tao ass dao so hadde pipa a tobba a krut, ^{so} a la me i tobba a krut i pipo, a so sa n, "Kikax "Va kje du råkja," sa n me han so sat burt jao jento. "Jao," ~~dx~~ sa n, "da jere gått ai pipa ~~kax~~ tobba no," sa n. A so hadde han fiksa te pipo han a kvaikt ^a me, so rakt ~~æ~~ han na burt te han, a so tok han ~~æ~~ ne a so tok han ai gang gænge

John Pederson Rosaas. Page 7.

gått, så bles han ut raitjen. Best da va so vatt da ain smedl so me tenkte tatje hadde raist ao huse dar, å adle ~~vaska~~ varte ^{me} so fårfare i huse å opp å ~~for å veta ka~~ ^{sone ka verda} so va tiss. Ja me va go# te snika åss ut att, å bort åt ain vasstank dar, å dar fekk me ta å vaska den karen. Dao hadde da vår eld i haore pao an, å æghabrunn ~~(fæ)~~ va taobrent å han sa, "Å ser ikkje, æ ser ikkje," sa n. Jæo, han fekk no syne sitt att mæ tire.

Jan.
1943

Bedersen, John (Hosaas)

F-23^E

XXXXXXXXXX

Da va nokkolite eg vilde fartelja um vaor livemaote i gamle daga dan tⁱ at eg va onngu, so vitt eg kan huksa da. Eg seynest at eg huksa ifrao eg va fem aor gammal. A dao hadde han far bykt ait leite lagghaus so va trettan fout i skvæ innsaid -- innante -- a dar va me fem badn, , a far a mour. A so trefte da se tⁱ so at da kam nakke nykammarar, ait var. A jao, dai skulde fao slæppa inn ag. Ja so vart da to famelia inni detta husi. A sa sendjona, da va ai ma ma hogga fota so far a mour laog i, a so va da ai leita dao so va stutjen unde dar, a dar [laog] ain tre-fyra tao ass a sa ain uppi sendje jao far a mour. Sa laog mi a sa ve naksa gatt. Ja, so jekk no detta bra, men so hadde han far tjopt ain kastbare seo, a a den her skulde fao lamb, a da maette me ta vare pao attu da me kunde fao behalda da. Ja sa kam ~~far~~ ^{far} pao ~~at~~ han skulde inn i husi me soen. Sa touk me ai dor a sette i ai(t) krou pa heusi tvert ove a sa vart dar ai(t) leite rum far soen te ve unde dar. A sa va dar seo a lamb, da va tou lamb dar, sau a tou lamb(u) a han far a fyra badn a sa ait ^a ^a anna parr. A sa va detai koukavn a da maotte no vera greyta a, far, me fekk no graot stundo, a dan va naksa gou. A han far ^{han} va ain maistar te bryddja, ~~far~~ han ha ^{te} me seg baðe fjol a sao ifrao Narge a han laga te naksa gatt ol. A naor ~~XXXXXX~~ atte ma fekk graot so va fjora utao helfta kadnmjol a helfta midlingg, a stundo va dar ain male ma flaur i, a sa vart han nou berre. A so ol--gatt ol, a so aot me a drakk, a naor me va ferrige, sa va me pao ain leiten kant a so vo me mette ag. A sa djekk me dao barta a la ass i ai kro, slengde ne nakke

Pederson, John (Hosaas)

F-23e

(kouta) å så laog me so (reglæose?) å feine å såv dar um kvelden.
å da va meste kvar dag me hadde grøt å ^{stunda} so hadde me nakke ^{me hadde} seuoand-
sårpa, da va ~~me~~ nakke seupa ~~me~~ laga ~~te~~ eutav seur mjelk å so
vatten å ^{so} hadde midling i å litt flour å kokte detta upp å so toke
me flatbrø å brøut ne i å so ~~me hadde~~ ^{spetje kuv} me hadde, skar
måla å slente ne-i, å so gammalost -- å da va ~~me~~ så smorte
da, å da vatte ~~me~~ so sterke tao, han sa ain naboen dar
atte, da va mesta sama ka ~~me~~ mi ~~tok~~ i, så læot da ~~me~~ ji seg.
Å ¹da va no --

147

John Pedersen Hosaas IIIa (excerpt)

Han far hadde bygt ait lite logghus so va trettan fot i skvar insaid--innante--og dar va me fem bodn, og far og mor. Da va ai seng me høga føta, so far og mor laog i, og so va da ai litæ so va stukkjen unde dar, og dar laog ain tre-fyra tao oss og så ain oppi sengjæ jao far og mor. So trefte da se te so at da kom nokke nykommarar, ait par. Jau, dei skulde fao sleppa inn, og; so vart da to famelia inni detta nusi. Men so hadde han far kjøpt ain kostbare sau og den skulde fao lamb, og da maotte me ta vare pao, attu me konde fao benalda da. Ja, so kom far pao at han skulde inn i husi me sauene. So tok me ai dør og sette i ai kro på husi tvert yve og så vart dar ait lite rum fy sauene te ve unde dar. Ja, so va dar sau og to lambu og han far og fyra bodn og so ait anna parr. Han far va ain maistar te bryggja, for han ha me seg sao ifrao Norge og laga te nokso godt øl. Og ~~naor me va ferrige~~ ^{so fekk me} graut so va jord utao helfta kodmjøl og helfta midling, og stundo va dar ain mole me flaur i, og so vart han no bere. So aot me og drakt, og naor me va ferrige, so va me pao ain liten kant og so va me mette og. So gjekk me dao bortu og la oss i ai kro pao nokre kota, og dar laog me so fint og sov dar um kvelden.

F-23e

F-23f

Me hadde ain sme inkje langt darifrao so va snøgg-sintu, å da va so atte onggane vilde
kaka ~~hanga~~ hanga pao an, gutane, å tain^{te} fao ~~kaka~~ bin, dai kaäa an endao me
nabⁿ å sintare vatt an. Å så va da ain kveld dao da va brudleop ain stanne i nabo-
laje å so kãm dar nãke dai kadla sjeveriara å raiste te brudleope å so sjeveridde
dai å so fekk dai litt øl dar so dai filte nãke gãtt, dai vart litt ørne, å so likte
dai te ^{te} ~~kaka~~ pao nãr den smoen. Ja, han kãm ut å te å kaäla dai, ^{te} å te rãise kãkã

haimatt, å so hadde dai kadla han te heljar å detta kunne han ikkje stao. Dagen
itte så kom han ne te meg å sa atte han ~~xxxxx~~ ^{mao} ~~xixix~~ ha låven pao desse karane ~~so~~
va dar. So nemde han opp ain ni-tie styttje so hadde vå dar. "All rait", sa eg,
å so skraiv eg ut -- vårent pao dai å so skulde han raisa te ain konstabel so va
i taone dar å han skulle raise å henta dai. Ja, han va endao ain vinnmyllemakar,
den konstabeln, han laga te vinnmylle å selde å sette opp. Å so hadde han ai stor,
fæl, lang vågn so var runt ain fam å ~~xxxx~~ ^{kjue} fot langg, åg ait hestatin, å so raiste
an. Å raiste op te desse karane so hadde ~~xxxxxxx~~ vå å jort narr tao den smeen.
Å so kãm han me dai på ettemiddajen, da hadde tekje han nesten haile ~~dagax~~ dajen dag,
men han kãm me dai. Å so va ~~tax~~ dai unge desse gutane, å so skul me no ha ain
traiel dao, å so ~~xxxx~~ [settè me] korte dar å so bynte me te, å so hadde an ~~de~~ den smeen
hadde nåke vitna me se dar, å fekk alt detta i ~~xxxx~~ årdens- å so faina eg dai ain
dalar kvar å so divaida kåsten pao dai adle. Da va kämme te ain par dala pao kvar
inkorlaisne. Å dai va so glae fy dai slapp ao me da so billikt, dai trudde dai hadde
~~ix~~ låte pao slaverie åg, dai stakkarane, å so sa dai, "Ja, no ska me sette opp ain
to-tre kagga øl." ~~xxxx~~ Viss dai kunne fao konstabeln te # reisa ao te byas ette
øl, så skulde dai betala fy da. Ja, konstabeln va ain so likte øl å. Å so raiste eg,
å so sa eg at no ~~xxxx~~ faor di raisa langt burt i skojen, e vil ikkje ha dekkø
runcher, minders så arrestere eg dekkø alle samme. Ja, so raiste dai langt burti ain
skog, å dar drakk dai å turte, å so hadde dai bynt te å terra pao den smeen att.
Å so kãm an, "Nai" sa n, "du mao k ji meg låven pao dai, fy no ha dai bynt ^{att} endao
være elde i jærkvelde." "Nai," sa eg, "du kan ikkje ta dai, no e da setla fy idag,"
sa eg. "Keisen e setla, so du kan ikkje ta dai idag. Men ^{du faor} kãm atte i margo tileg, so
ska dai i vegen att," sa Å eg. Å, han raiste haimatt så gla dao han, tenkte at han
skulle fiksa dai han ^{no}. Ja, so blai da no fårbi dao me da morroe.

Men so va da flaire keisa so kãm. Da va tou styttje so hadde vå
pao salon i byen å våtte uvenner å so hadde dai bynt å slaost. Å so va ~~tax~~ da no so
atte da jabruste da gaor te atte ain faor julingg, å so hadde dan aine fenje mair elde

F-23f.

hin, å den so fekk mest juling, han kãm te meg åx dajen ette å vilde ha
~~vãrent~~ ^{lãven} på hin, fy han trudde at de va hin so va slyldig i alt. Ja, eg let ^{an} dai fao
vãrent eg, å ~~haxtjen~~ han raiste te konståbel å her kjeme han me han, på middakstia
omtrint, å so va dai naboas desse to å gått tjende, å so sa ^{eg} ~~de~~, atte "Dæ berre di
settla fãrutan trael dẽ to," sa eg. "Detta her, _____

so xã lyte de på jailen jedna baoc tou," sa eg. Jã, så bejynte dai te å
akkedera, atte da va best me settla.